

Puolivuosisikatsaus tammi-kesäkuu 2016

Liikevaihto ennätystasolla

Toimitusjohtaja Juha Näkki

10.8.2016

**Engineering with
a difference**

Markkinakatsaus

- Ensimmäistä vuosipuoliskoa 2016 sävyttivät epävarma markkinatilanne ja vaikeasti ennakoitavat muutokset.
  - Kysyntä käynnistyi hitaasti jo kolmantena peräkkäisenä vuotena piristyen hiukan toisen vuosineljänneksen aikana.
- Suomessa ulkoistuskehitys jatkui ja kompensoi muutoin verrattain heikkoa kysyntää.
- Ruotsin markkinakehitys oli vahvaa ja kilpailu työntekijöistä jatkui kireänä.
- Keski-Euroopan kysyntä oli verrattain hyvällä tasolla ensimmäisen vuosipuoliskon 2016 aikana.
- Venäjän hankkeissa kysyntä oli alhaisella tasolla koko alkuvuoden 2016 ajan.
- Kiinan markkinoilla toimivat yhtiöt lisäsivät ulkopuolisten palveluiden hankintaa.
- Palveluiden kysynnässä asiakastoimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia alkuvuoden aikana.

Keskeiset asiat 4-6/2016

- + Yksittäisen vuosineljänneksen liikevaihto nousi ensimmäistä kertaa yli 50 milj. euron.
    - + Kasvua 47 prosenttia verrattuna vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon.
    - + Orgaaninen kasvu oli yli 10 prosenttia.
  - + Uusi palvelualue Sulautetut järjestelmät ja IoT käynnistyi hyvin.
    - + Operatiivinen liikevoitto-% oli 10,5.
  - + Korkean lisäarvon palveluiden osuus saavutti tavoitetason ja ylitti 50 prosenttia liikevaihdosta.
  - + Yritysostojen rahoittamiseksi järjestetty merkintäetuoikeusanti toteutettiin onnistuneesti.
-
- Operatiivinen liikevoittoprosentti laski vertailukaudesta merkittävien poikkeuksellisten erien vuoksi.
  - Teknisessä dokumentoinnissa Saksan liiketoiminta käynnistyi hitaasti.

Merkintäetuoikeusanti toteutettiin onnistuneesti

- Etteplan Oyj:n hallitus päätti 9.5.2016 laskea liikkeeseen 5.4.2016 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen nojalla enintään 4 105 933 uutta osaketta osakkeenomistajien merkintäetuoikeuteen perustuvassa osakeannissa
- Merkintäoikeusannissa merkittiin kaikki tarjotut osakkeet.
- Etteplan keräsi osakeannilla noin 14,4 miljoonan euron bruttovarat.
- Osakeannin seurauksena Etteplanin osakkeiden kokonaismäärä nousi 24 771 492 osakkeeseen.
- Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin sekä Etteplanin osakasluetteloon 9.6.2016.

Etteplanin strategia hyödyntää toimialalla tapahtuvia muutoksia

- Suunnittelualan kasvun ajureita ovat teollinen internet, kestävä kehitys ja toimialan keskittyminen.
- Yrityksissä Etteplan keskittyy osaamispääomansa ja maantieteellisen peittonsa laajentamiseen.
  - Katsauskaudella tehtyjen yritysostojen ansiosta Etteplan sai uutta osaamispääomaa sulautetuissa järjestelmissä ja IoT:n alueella.
- Orgaaninen kasvu perustuu ainutlaatuisen palvelutarjontaan.
- Liiketoiminnan painopistealueet ovat
  1. Avainasiakkuuksien kasvu.
  2. Korkean lisäarvon palveluiden (Managed Services) liikevaihdon kasvattaminen.
  3. Teknisen dokumentoinnin myynnin kasvattaminen.
  4. Kiinan liiketoiminnan kasvattaminen.
  5. IoT-palveluiden kehittäminen ja kasvattaminen.

Katsauskauden yrityskaupat

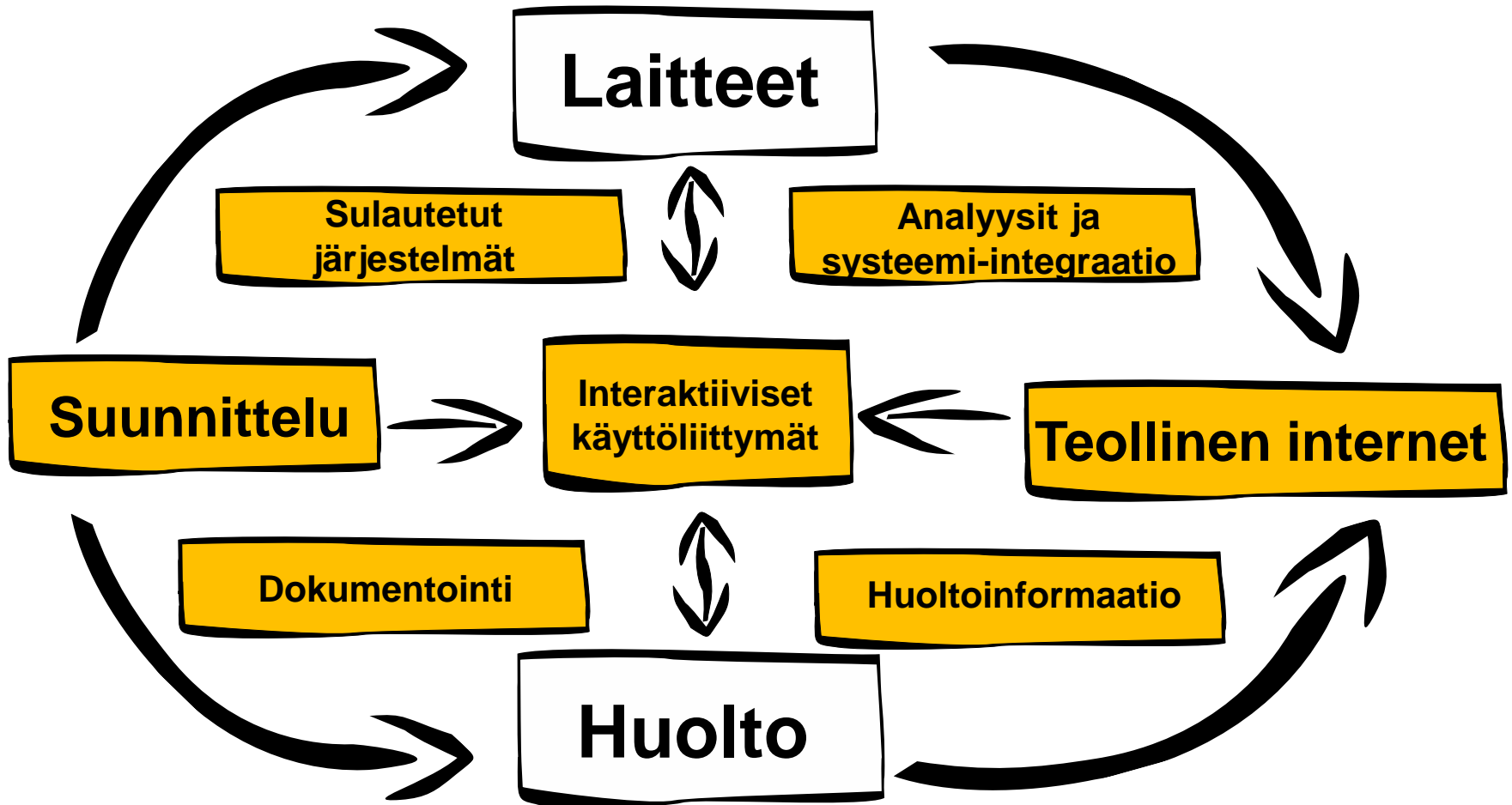
- Etteplan laajensi palvelukonseptiaan teollisen internetin sovelluksiin ja vahvisti asemaansa sulautetuissa järjestelmissä ostamalla Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n.
- Etteplan osti Suomen Unit Oy:n liiketoiminnan.

Yritysostot vahvistivat Etteplanin kasvua

Ainutlaatuinen palvelutarjonta suunnittelutoimialalla

Avainluvut 4-6/2016

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %
Liikevaihto	50 211	34 240	46,6
Operatiivinen liikevoitto	2 911	2 509	16,0
Operatiivinen liikevoitto, %	5,8	7,3	
Liikevoitto (EBIT)	2 352	2 305	2,0
EBIT, %	4,7	6,7	
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,08	0,08*	0,0
Omavaraisuusaste, %	38,1	38,4	
Liiketoiminnan rahavirta	1 148	3 695	-68,9
ROCE, %	13,9	19,8	
Henkilöstö kauden lopussa	2 487	1 900	30,9

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

Avainluvut 1-6/2016

(1 000 EUR)	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %
Liikevaihto	88 814	68 890	28,9
Operatiivinen liikevoitto	5 090	4 763	6,9
Operatiivinen liikevoitto, %	5,7	6,9	
Liikevoitto (EBIT)	4 248	4 356	-2,5
EBIT, %	4,8	6,3	
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,15	0,14*	7,2
Omavaraisuusaste, %	38,1	38,4	
Liiketoiminnan rahavirta	-533	3 832	-1 13,9
ROCE, %	12,8	18,3	
Henkilöstö kauden lopussa	2 487	1 900	30,9

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

Näkymät

PÄIVITETYT MARKKINANÄKYMÄT 10.8.2016

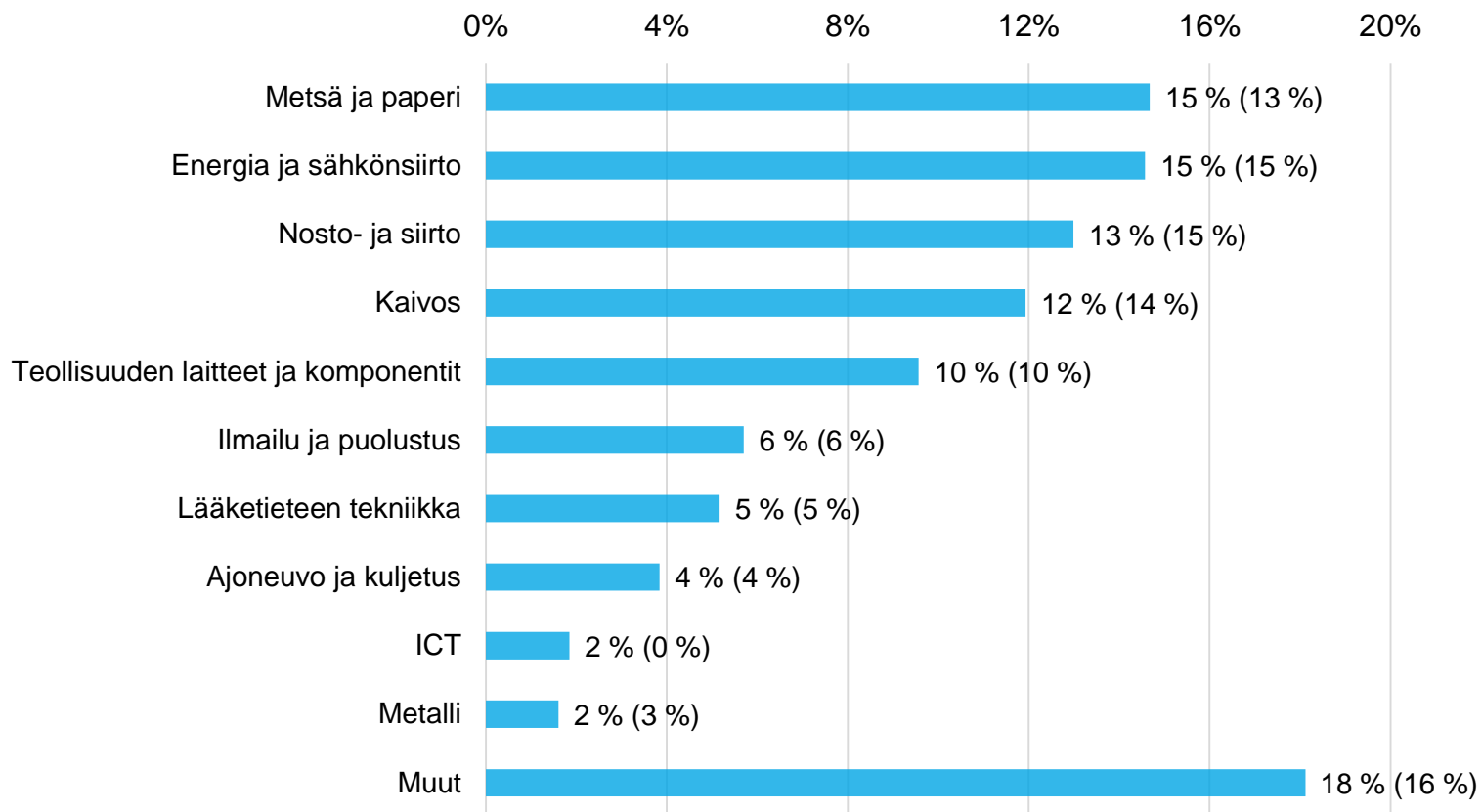
Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Euroopan verrattain hyvät kasvuodotukset vuodelle 2016 heikkenivät Iso-Britannian Brexit-äänestystuloksen myötä. Suomen markkinoilla markkinatilanteen odotetaan jatkuvan edelleen muuta Eurooppaa heikompana. Aasian palvelumarkkinoiden avautumisen arvioidaan jatkuvan. Ennakoimme Pohjois-Amerikan hyvän markkinatilanteen jatkuvan.

TALOUDELLINEN OHJEISTUS 15.3.2016

Odotamme koko vuoden 2016 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan merkittävästi vuoteen 2015 verrattuna.

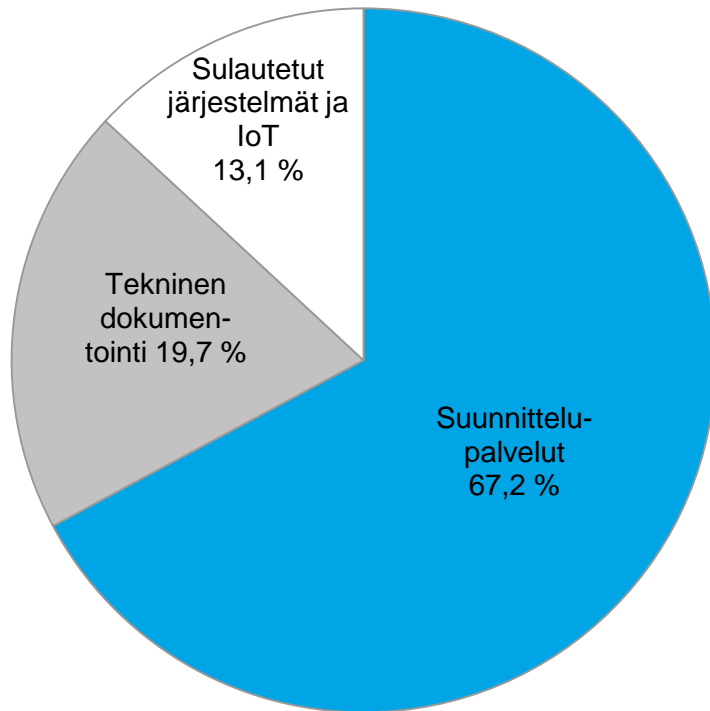
Liikevaihto 1-6/2016

Liikevaihto asiakasryhmittäin

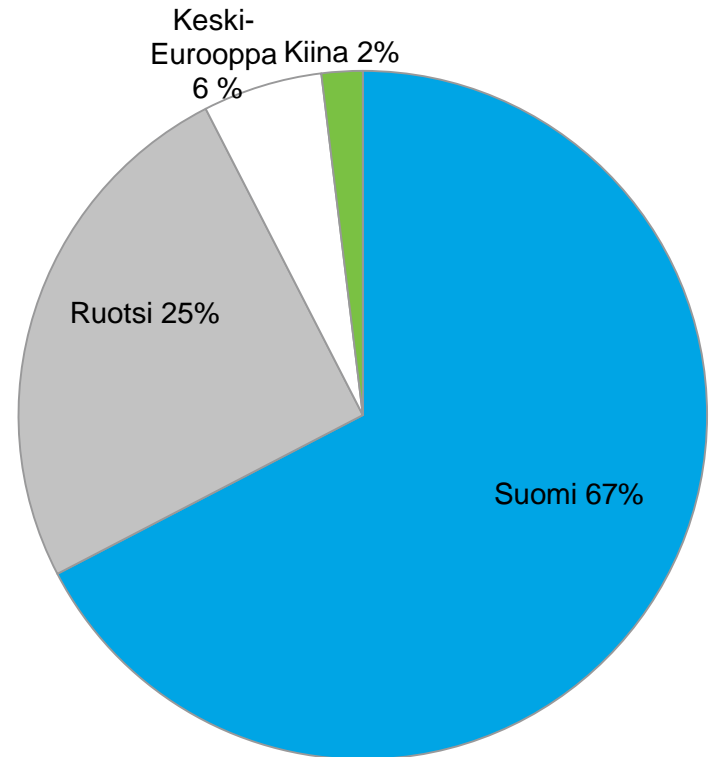

Liikevaihto palvelualueittain ja maittain 1-6/2016

Liikevaihto palvelualueittain

Liikevaihto maittain

Liikevaihto

1-6/2016: 88,8 miljoonaa euroa (1-6/2015: 68,9 miljoonaa euroa)

4-6/2016: 50,2 miljoonaa euroa (4-6/2015: 34,2 miljoonaa euroa)

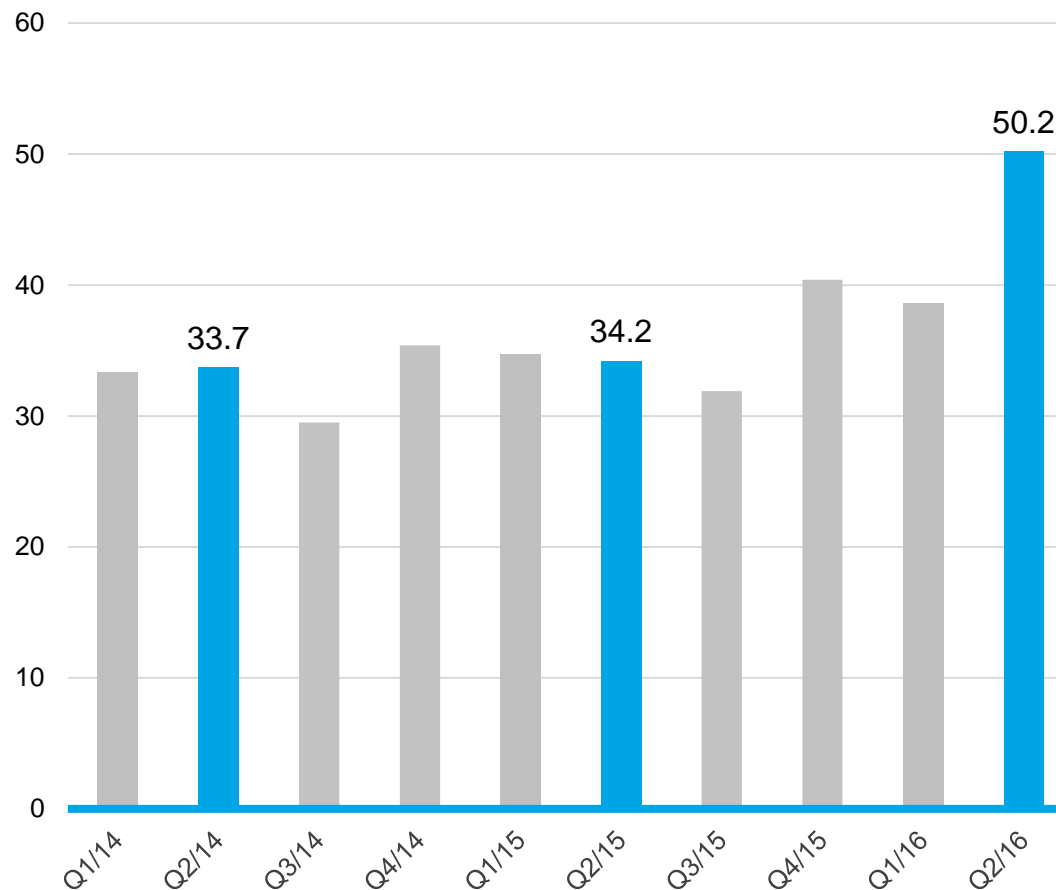
Liikevaihto kasvoi tammi-
kesäkuussa 28,9 %.

Huhti-kesäkuussa liikevaihdon
kasvu oli 46,6 %.

Katsauskauden orgaaninen
kasvu oli 5,2 % ja huhti-
kesäkuussa kasvu 10,1 %.

Myynti avainasiakkaille kasvoi
tammi-kesäkuussa 12,7 % ja
huhti-kesäkuussa 21,9 %.

Pääosa kasvusta tuli yritys-
ostojen kautta.

Operatiivinen liikevoitto

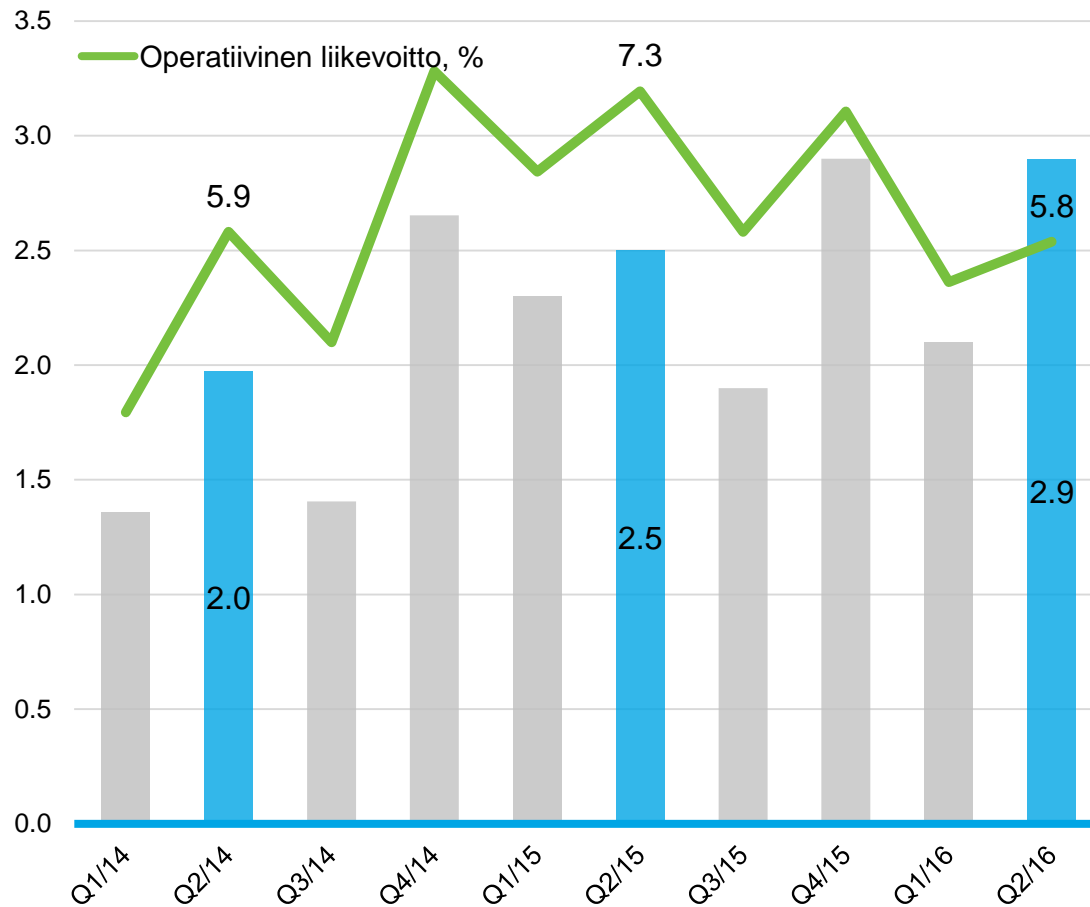
1-6/2016: 5,1 miljoonaa euroa, 5,7 % (1-6/2015: 4,8 miljoonaa euroa, 6,9 %)

4-6/2016: 2,9 miljoonaa euroa, 5,8 % (4-6/2015: 2,5 miljoonaa euroa, 7,3 %)

Poikkeukselliset erät vaikuttivat operatiivisen liikevoittoprosentin laskuun.

Tammi-kesäkuussa poikkeuksellisten erien negatiivinen yhteisvaikutus operatiiviseen liikevoittoon oli 1,2 miljoonaa euroa. Huhti-kesäkuun osuus tästä oli 1,0 miljoonaa euroa.

Operatiivinen liikevoitto kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

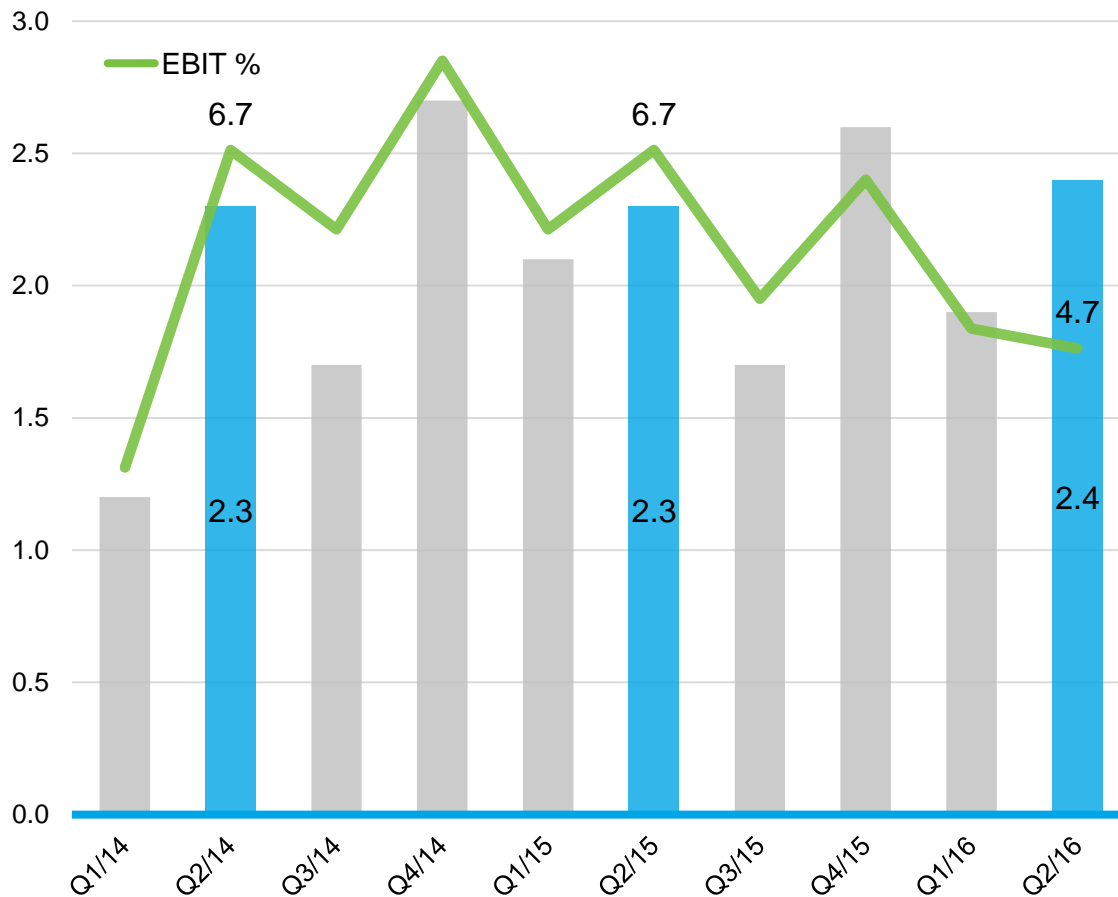

Liikevoitto (EBIT) ja EBIT %

1-6/2016: 4,2 miljoonaa euroa, 4,8 % (1-6/2015: 4,4 miljoonaa euroa, 6,3 %)

4-6/2016: 2,4 miljoonaa euroa, 4,7 % (4-6/2015: 2,3 miljoonaa euroa, 6,7 %)

Yritysjärjestelyihin liittyvät poistot olivat 0,6 miljoonaa euroa 4-6/2016 ja 0,8 miljoonaa euroa 1-6/2016.

Suunnittelupalvelut

Liikevaihto 1-6/2016: 59,7 miljoonaa euroa (1-6/2015: 54,8 miljoonaa euroa)

Liikevaihto 4-6/2016: 29,7 miljoonaa euroa (4-6/2015: 27,1 miljoonaa euroa)

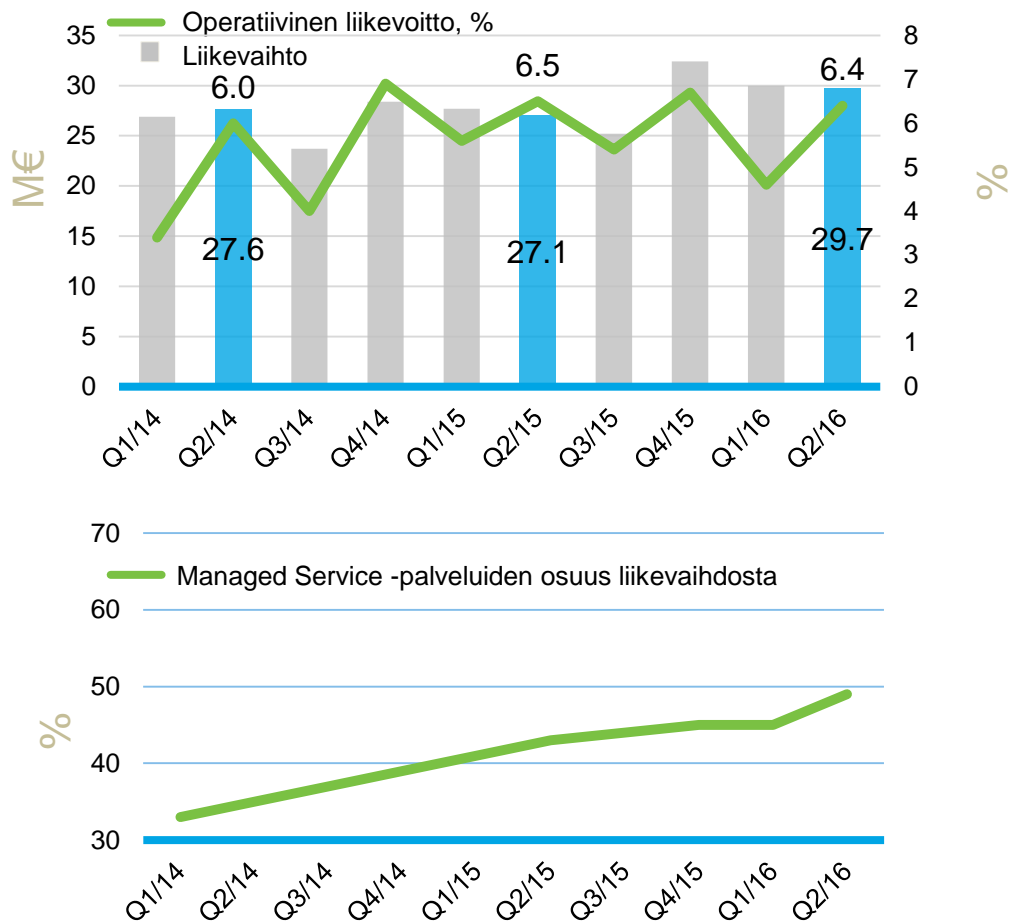
Suunnittelupalveluiden osuus liikevaihdosta oli huhtikesäkuussa 59,1 % (4-6/2015: 79,2).

Liikevaihto kasvoi huhtikesäkuussa 9,4 %.

Liikevaihto kasvoi tehdassuunnittelupalveluissa. Sulautetut järjestelmät raportoidaan Q2/2016 alkaen osana Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualuetta.

Operatiivinen liikevoitto oli huhtikesäkuussa 1,9 (4-6/2015: 1,8) miljoonaa euroa eli 6,4(4-6/2015: 6,5) % liikevaihdosta.

Managed Services-palveluiden osuus liikevaihdosta oli 49%.

Tekninen dokumentointi

Liikevaihto 1-6/2016: 17,5 miljoonaa euroa (1-6/2015: 14,1 miljoonaa euroa)

Liikevaihto 4-6/2016: 8,9 miljoonaa euroa (4-6/2015: 7,2 miljoonaa euroa)

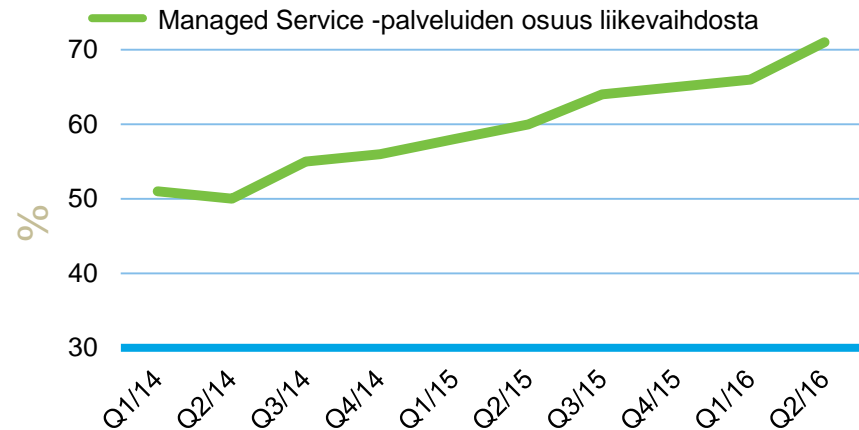
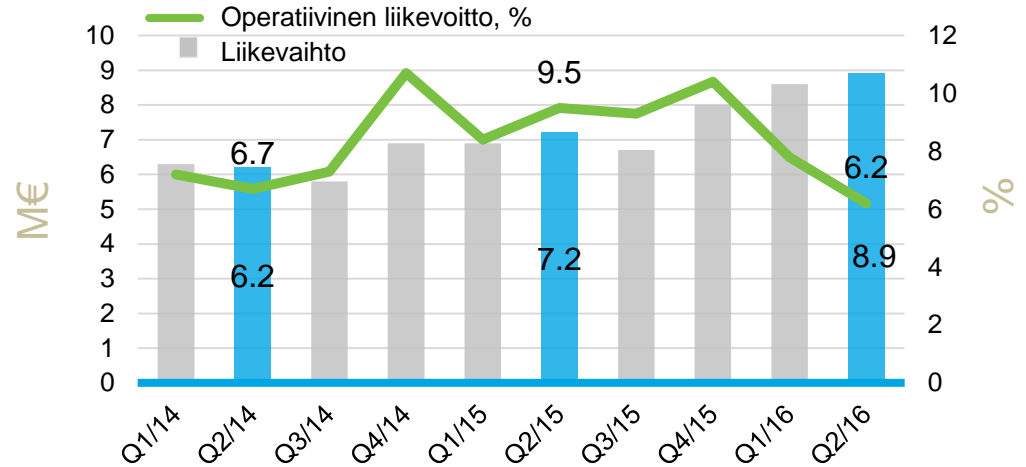
Teknisen dokumentoinnin osuus liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 17,7 (4-6/2015: 20,9) %.

Liikevaihto kasvoi 23,7 % vertailukaudesta.

Operatiivinen liikevoitto oli 0,6 (4-6/2015: 0,7) miljoonaa euroa eli 6,2 (4-6/2015: 9,5) % liikevaihdosta.

Operatiivisen liikevoiton laskuun vaikuttivat Saksan alkuvuonna hitaasti käynnistynyt liiketoiminta, alhainen ohjelmistoliiketoiminnan ja lisenssikaupan määrä sekä joidenkin yksiköiden heikko kannattavuus.

Managed Services -palveluiden osuus huhti-kesäkuun liikevaihdosta oli 71 %.

Sulautetut järjestelmät ja IoT

Liikevaihto 1-6/2016: 11,7 miljoonaa euroa

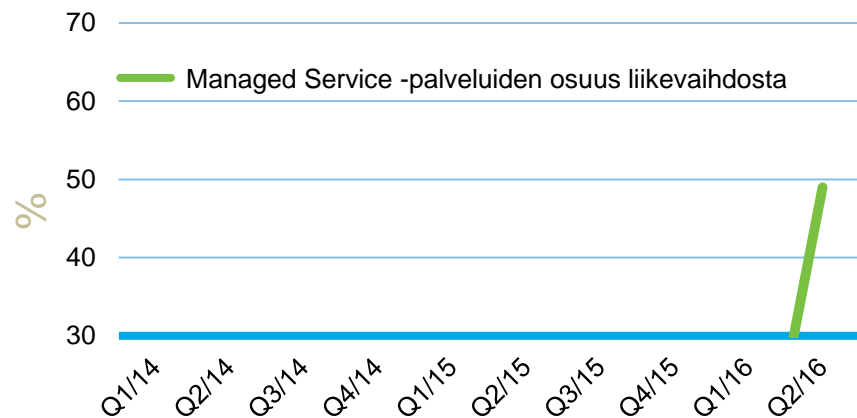
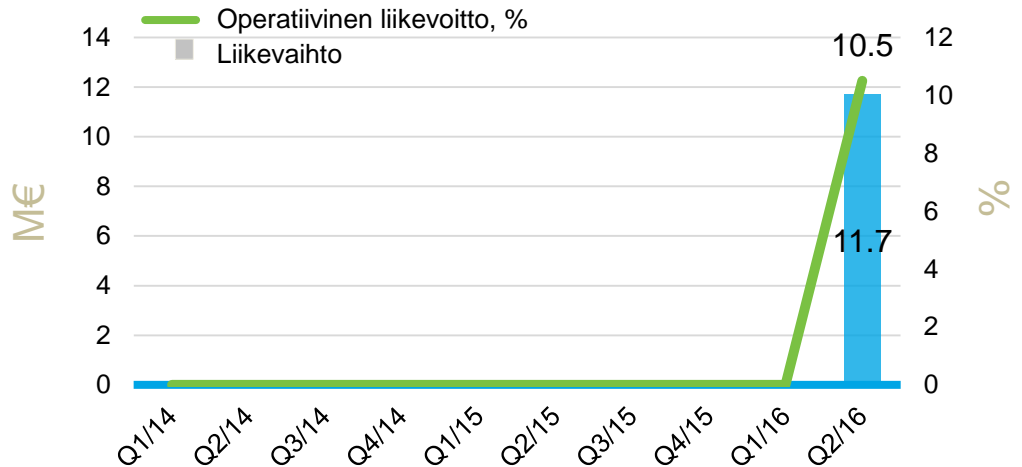
Liikevaihto 4-6/2016: 11,7 miljoonaa euroa

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n osuus liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 23,2 %.

Operatiivinen liikevoitto oli 1,2 miljoonaa euroa eli 10,5 % liikevaihdosta.

Managed Services -palveluiden osuus huhti-kesäkuun liikevaihdosta oli 49 %.

Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi Suunnittelupalvelut - palvelualueeseen vuonna 2015 sekä Q1/2016.

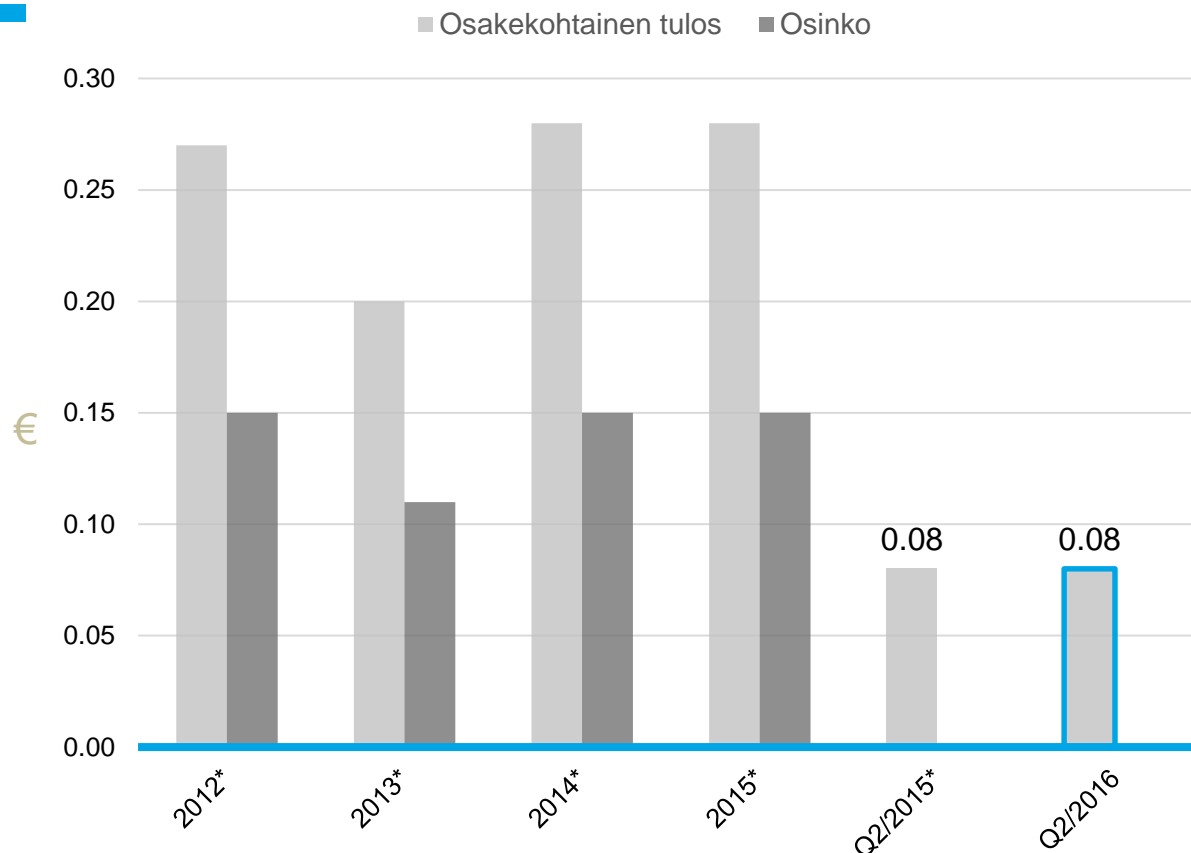

Osakekohtainen tulos ja osingot

Osakekohtainen tulos 1-6/2016: 0,15 euroa (1-6/2015: 0,14* euroa)

Osakekohtainen tulos 4-6/2016: 0,08 euroa (4-6/2015: 0,08* euroa)

Osakekohtainen tulos pysyi vakaana.

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

Rahavirta

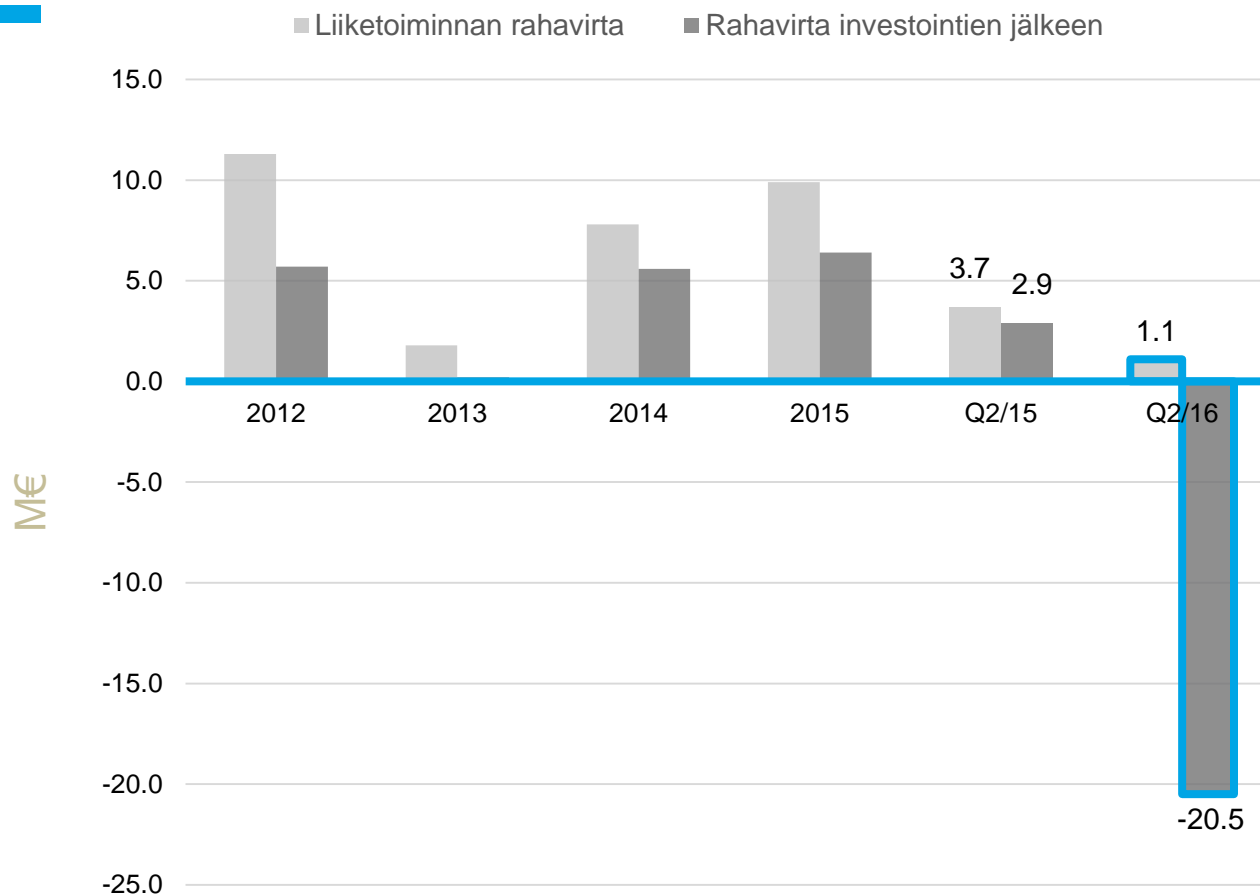
Liiketoiminnan rahavirta 1-6/2016: -0,5 miljoonaa euroa (1-6/2015: 3,8 miljoonaa euroa)

Liiketoiminnan rahavirta 4-6/2016: 1,1 miljoonaa euroa (4-6/2015: 3,7 miljoonaa euroa)

Liiketoiminnan rahavirta heikkeni ja oli 1,1 (4-6/2015: 3,7) miljoonaa euroa.

Rahavirran laskuun vaikutti yhtiön voimakas kasvu ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja pitkien maksuaikojen asiakkaiden osuuden painottuminen liiketoiminnassa. Lisäksi rahavirtaan vaikutti taannehtivasti maksettu vuoden 2015 veroerä.

Rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi.

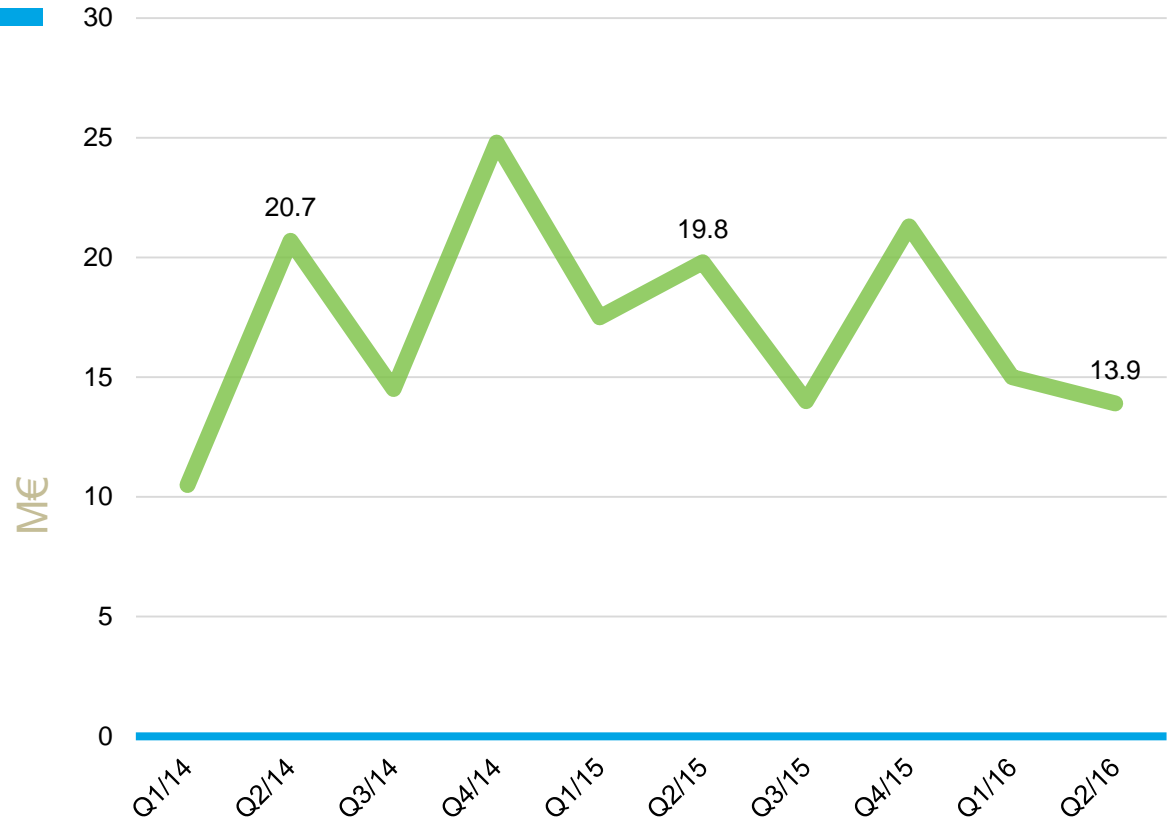

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE), %

1-6/2016: 12,8 % (1-6/2015: 18,3 %)

4-6/2016: 13,9 % (4-6/2015: 19,8 %)

Suunnitteluliiketoiminta ei sido merkittäviä pääomia, joten sitoutuneen pääoman tuoton tulisi olla vähintään 20 %.

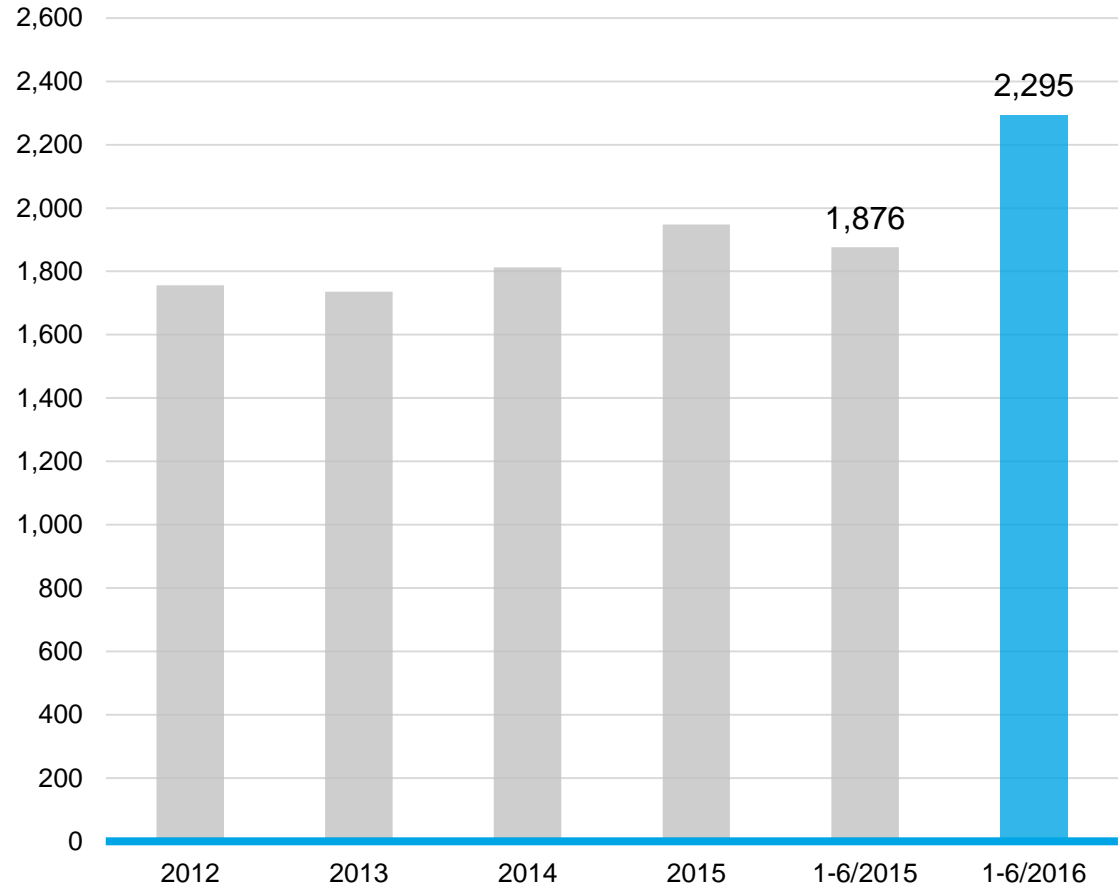

Henkilöstömäärä keskimäärin

1-6/2016: 2 295 (1-6/2015: 1 876)

Henkilöstön keskimääräinen määrä kasvoi tammi-kesäkuussa 30,9 %.

Katsauskauden lopussa konsernin palveluksessa oli 2 487 (30.6.2015: 1 900) henkilöä, joista Suomen ulkopuolella työskenteli 822 (30.6.2015: 700) henkilöä.

Tuloslaskelma

(1 000 EUR)	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	1-12/2015
Liikevaihto	88 814	68 890	28,9	141 143
Liiketoiminnan muut tuotot	302	172		309
Materiaalit ja palvelut	-5 291	-4 092		-7 918
Henkilöstökulut	-64 590	-49 649		-101 452
Liiketoiminnan muut kulut	-12 727	-9 541		-20 384
Poistot	-2 260	-1 424		-3 104
Liikevoitto (EBIT)	4 248	4 356	-2,5	8 594
Rahoitustuotot	430	145		589
Rahoituskulut	-801	-514		-1 251
Voitto ennen veroja	3 877	3 986	-2,7	7 933
Tuloverot	-642	-903		-1 744
Tilikauden voitto	3 235	3 083		6 189

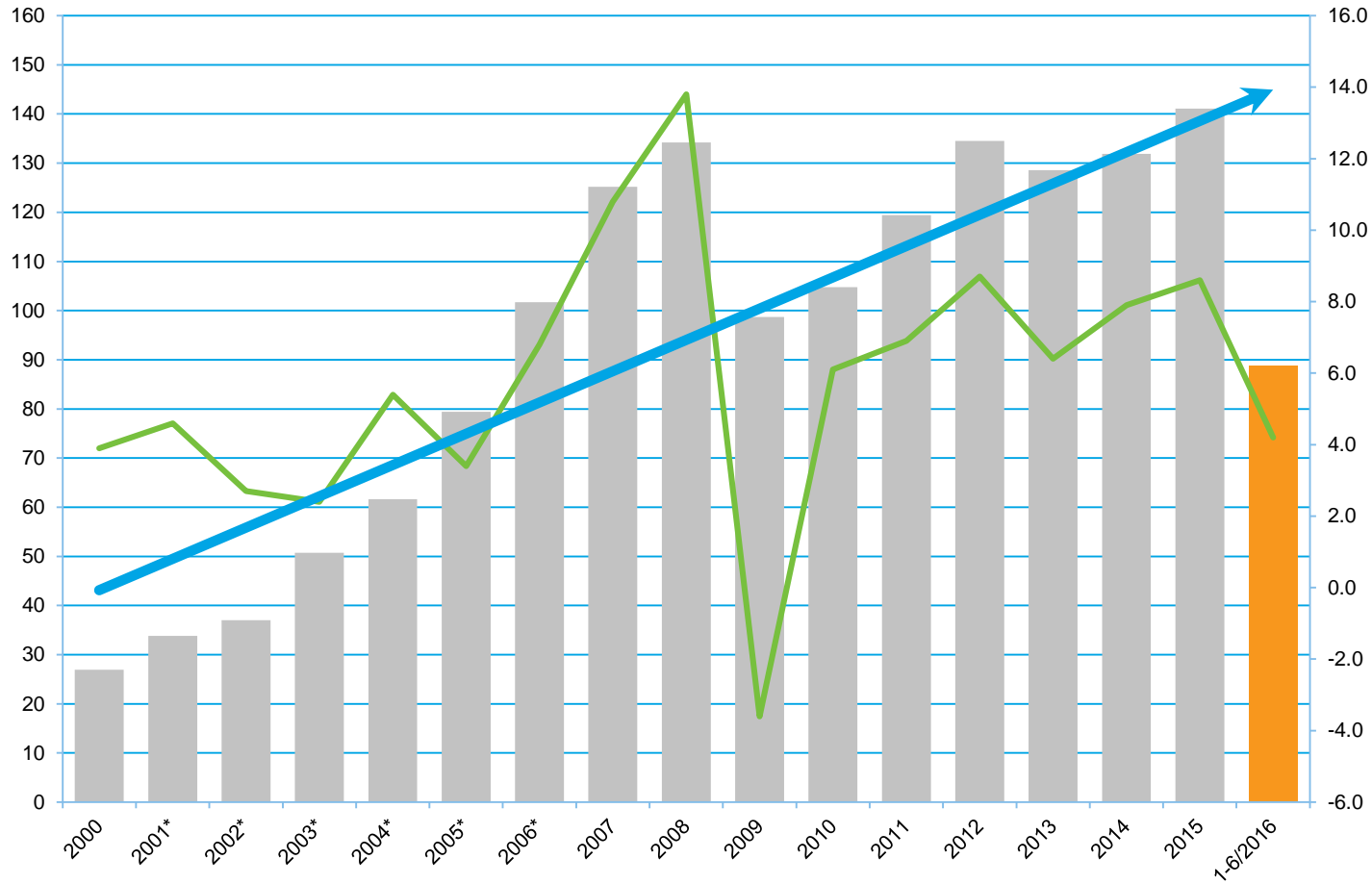
Tase

(1 000 EUR)	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Liikearvo	57 854	39 256	42 734
Muut pitkäaikaiset varat	23 219	8 861	12 498
Pitkäaikaiset varat yhteensä	81 073	48 117	55 232
Vaihto-omaisuus	394	0	0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	42 521	28 110	28 469
Rahavarat	5 948	3 663	8 807
Lyhytaikaiset varat yhteensä	48 863	31 773	37 281
VARAT YHTEENSÄ	129 937	79 890	92 513
Oma pääoma yhteensä	49 171	29 462	34 618
Pitkäaikaiset velat yhteensä	31 442	10 121	10 142
Lyhytaikaiset velat yhteensä	49 323	40 307	47 753
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	129 937	79 890	92 513

Rahavirtalaskelma

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liiketoiminnan rahavirta (A)	1 148	3 695	-533	3 832	9 932
Investointien rahavirta (B)	-21 633	-773	-21 920	-1 320	-3 526
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	-20 485	2 922	-22 453	2 512	6 406
Rahoituksen rahavirta (C)	22 966	-1 063	19 595	-1 428	-160
Rahavarojen muutos (A+B+C)	2 481	1 859	-2 858	1 084	6 246
Rahavarat kauden alussa	3 412	1 815	8 807	2 575	2 575
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	56	-11	-1	5	-14
Rahavarat kauden lopussa	5 948	3 663	5 948	3 663	8 807

Liikevaihto ja liikevoitto (EBIT) 2000-2016

*sisältää jatkuvat ja lopetettut toiminnot

Liikevaihto

Liikevoitto

IR-kontaktit

Juha Näkki
Toimitusjohtaja
Puh. 010 307 2077

Per-Anders Gådin
Senior Vice President, Finance
Puh. +46 70 399 7929

Outi-Maria Liedes
Senior Vice President, HR & Operational Development
Puh. 010 307 3251

Engineering with a difference